

Visie vanuit de redactie

P.N. VAN HARTEN

In september 2002 ben ik gestart als hoofdredacteur van het Tijdschrift voor Psychiatrie en daarmee volg ik Roos van der Mast op. In de zes jaren dat Roos hoofdredacteur is geweest, heeft ze veel bereikt en het is dan ook een uitdaging om het van haar over te nemen. Haar belangrijkste verdienste is geweest dat ze het Tijdschrift heeft geprofessionaliseerd. Dit is haar in samenwerking met het bestuur van de Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie buitengewoon goed gelukt. De professionalisering is onder meer zichtbaar in de geheel nieuwe (alweer enkele jaren oude) lay-out van het Tijdschrift en de huidige personele bezetting van het redactie bureau met een secretariaat, een eindredacteur en een hoofdredacteur. Deze organisatorische voorwaarden zijn een noodzaak om de kwaliteit van een wetenschappelijk blad hoog te houden; Roos, bedankt hiervoor.

Bij het aantreden als hoofdredacteur heb ik in samenwerking met de kernredactie en het bestuur een stuk geschreven met als titel *Visie vanuit de Redactie*. Daarin staat beschreven wat de doelstellingen van het Tijdschrift voor Psychiatrie zijn en hoe deze verder vormgegeven gaan worden. Dat laatste gebeurt onder meer door een aantal initiatieven die ik u graag wil noemen.

Dubbelpublicaties Een wetenschappelijk blad dat een hoge kwaliteit wil bereiken en behouden is afhankelijk van de kwantiteit en de kwaliteit van de aangeboden kopij. Het is de redactie bekend dat veel Nederlandse onderzoekers hun hoogwaardige artikelen bij voorkeur in het Engels publiceren. Dat is begrijpelijk, omdat academische centra beoordeeld worden op het aantal Engelstalige publicaties en omdat dergelijke publicaties een internationaal bereik hebben. De voordelen van het publiceren in het Tijdschrift voor Psychiatrie zijn echter ook niet gering.

Ten eerste bereikt het Tijdschrift voor Psychiatrie met een oplage van 4500 vrijwel alle psychiaters in Nederland en Nederlandstalig België.

Artikelen in de eigen taal zijn nu eenmaal toegankelijker dan die in een vreemde taal en ze zullen daarom sneller gelezen worden (Gulbrandsen 2002). Daarnaast zal een Engelstalige publicatie gemakkelijk verdwijnen in de enorme massa van internationale tijdschriften en krijgt de Nederlandse psychiater deze internationale publicaties dikwijls niet onder ogen. Door publicatie in het Tijdschrift voor Psychiatrie krijgen de onderzoeksresultaten meer aandacht en zullen zij ook meer invloed hebben op het klinisch handelen in Nederland en Vlaanderen.

Ten tweede gaat het vaak om onderzoek in de Nederlandse situatie, betaald met Nederlands onderzoeksgeld en vaak met directe consequenties voor het klinisch handelen in Nederland.

Dat geeft ook de 'morele' verplichting aan de onderzoekers om de impact van hun resultaten in de Nederlandse psychiatrie zo groot mogelijk te maken. Aan die morele plicht kan voldaan worden door een publicatie in ons Tijdschrift. Een extra voordeel is dat hiermee ook de naamsbekendheid in Nederland van de auteurs vergroot wordt, met daaraan gekoppeld een grotere kans op subsidies.

Om het publiceren in ons tijdschrift te bevorderen, bieden we de mogelijkheid van dubbelpublicatie. Internationale tijdschriften hebben vrijwel nooit bezwaar als een internationale publicatie ook in de Nederlandse taal verschijnt, omdat dat niet concurrerend is voor hen. Een andere mogelijkheid is dat de auteur ervoor kiest om de resultaten beknopt weer te geven en te verwijzen naar het Engelstalige artikel en vervolgens uitgebreid de betekenis van de resultaten, vooral voor de klinische praktijk, bespreekt.

Commentaar laten schrijven op een artikel Sommige artikelen zijn geschikt voor een kritisch commentaar. Wij gaan bij deze artikelen deskundigen vragen om een commentaar te schrijven, dat dan tegelijkertijd met het artikel wordt gepubliceerd. Dat bevordert de discussie en verlevendigt het blad. Mogelijk leidt dit ook tot ingezonden brieven.

Kort is prachtig Het korte artikel getiteld Kort is prachtig van de oud-hoofdredacteur van het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, collega Dunning (1983), beargumenteert het belang van een focus en van compact taalgebruik. Ik deel die mening: korte artikelen worden vaker gelezen en hebben vaak meer impact dan artikelen van vele pagina's. Je schrijft om gelezen te worden en dus dienen we de auteurs als we hen om korte artikelen vragen.

Een nog steeds actueel advies van Panstovsky luidt: *'De helderheid en de kracht van de taal komen niet tot uiting in een zin waaraan niets meer kan worden toegevoegd, maar in een zin waaruit niets meer kan worden weggelaten.'*

Referatenrubriek De referatenrubriek is een initiatief dat Roos van der Mast en Guido Pieters gaan vormgeven. Zij zullen recent verschenen belangrijke wetenschappelijke artikelen (laten) selecteren en die aanbieden aan collega's (en arts-assistenten) die bereid zijn er een referaat over te schrijven.

Een referaat is geen samenvatting: een samenvatting gaat over een artikel (boek of voordracht) en een referaat gaat over een onderwerp waarbij het artikel een belangrijke informatiebron is. Wij verwachten dat deze rubriek populair wordt, omdat zij enerzijds selecteert voor de lezer en anderzijds in kort bestek veel informatie geeft.

LITERATUUR

Dunning, A.J. (1983). Kort is prachtig. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 127, 1822-1824.

Gulbrandsen, P. (2002). Paper or screen, mother tongue or English: which is better? *A randomized trial. JAMA*, 287, 2851-2853.

'In dit nummer' Met ingang van deze maand ziet u een van de initiatieven vormgegeven in de rubriek 'In dit nummer'. Hierin staat een korte beschrijving van de artikelen, waardoor de lezer een snel overzicht krijgt van de inhoud. Het doel is de lezer te stimuleren om verder te lezen. Tevens is de stijl van deze rubriek zodanig dat deze ook als persbericht gebruikt kan worden.

Veel initiatieven zijn bedoeld om de kwaliteit van het Tijdschrift en de aantrekkelijkheid om het Tijdschrift te gaan lezen te vergroten. En dat komt de basale doelstelling van het Tijdschrift voor Psychiatrie ten goede: een wetenschappelijk tijdschrift gericht op alle aspecten van de psychiatrie in Nederland en Vlaanderen. Ons streven is dat u regelmatig iets van uw gading zult vinden, want alle inspanningen van auteurs en redactie zijn bedoeld om gelezen te worden. Wij hopen dat onze nieuwjaarswens, *een gelukkig nieuwjaar met veel leesplezier, bewaarheid wordt.*

WISSELING UITGEVER

Na een vele jaren durende samenwerking met Uitgeverij Boom heeft het bestuur van de Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie besloten deze samenwerking te beëindigen. Wij danken Uitgeverij Boom en in het bijzonder de heren John Boom senior en John Boom junior voor de plezierige en vruchtbare samenwerking.

De taken van de uitgever worden met ingang van 1 januari 2003 overgenomen door De Tijdstroom uitgeverij.

R.J.A. ten Doesschate
Penningmeester Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie